

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیہ ۶۰ سالہ کی (۶۵) ، التي
آیلنی (۳۵) غروشدر .
ممالک اجنبیہ ۱۷ سالہ کی (۱۷) ، التي
آیلنی (۹) فرانقدر .

اوارہ خانہ

باب عالی جادہ سندہ دائرہ مخصوصہ

اظہارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسئلہ موافق آثار مع الامنونیہ قبول
اولنور . درج ایلمین یازیلر اعاده
اولونماز .

الکتاب

سیرۃ (۱) ۳۳۰ ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، ہفتہ لق مجموعہ اسلامیہ در.

واللہ یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: ع. اشرف اربیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

حدیث شریف

اولی رحمت ، اور تاسی مغفرت ، صوکی آتش جهنم دن آزاد لقدر .
 بوآید هر کیم مملوکنک ایشی تخفیف ایدرسه جناب حق آنی مغفور
 و آتشدن آزاد ایدر . اوپله ایسه بوآید (شوسویلیه حکم) دورت
 خصالتی زیاده جه بولوندیرمایه چالیشکز . (اودورت خصالت که)
 ایکسی ایله ربکزی راضی قیلارسکز . دیگر ایکسندن ایسه هیچ
 بروقنده مستغنی اولامازسکز . ربکزی ارضایه سبب اولان خصالتک
 بری (لاله الاالله) شهادتیدر . دیگرى اللهدن مغفرت دیله مکدر .
 مستغنی اولامیاجفکز ایکی خصالتک ایسه بری الله تعالادن جتی
 دیله مک ، دیگرى آتشدن الله تعالی یه صیغیمقدر . کذلک هر کیم
 برصائم (برایچیم) صو ویریرسه الله تعالی اوکا بنم حوضمدن اوپله
 برصو ایچیره جکدر که جته کیرنجیده قدر (بردها) صوسزلق نهدر
 بیلمیه جکدر .

بوحدیث شریفی ابن خزیمه صحیحده روایت ایتمش و : « بوخبر
 صحیحدر » دییه صحتنی بیان ایتمشدر .

احمد نعیم

فقہ روایتی

جو زک حکم شرعی اولوب اولمدینی

۴

تایا - محرر محترمک « جواز حکم شرعی دکدر » دعواسنی
 اثبات صدندنه ایراد ایتدیکی دلیلک اصل تانیسی « قانون افعال وحرکات
 تقیید ایتک ایچون وضع اولنور » قضیه سی ایدی .

فی الواقع کتب حق قیوده بیان اولدیغنه کوره قانون بتون افرادک
 مکلف اولدینی قواعدک هئت مجموع - ایدر . قانون ، حقوق مکنوبه یه
 مرادف و - حقوق موضوعه نیک بر قسمی در .

اصل تان حقنده مناقشه ده ولونمک بک اوزون اوله جنی جهته
 محرر محترم ایله برار اصل تانی قبول ایدم جکدر .

فقط اصل اولی یعنی « شریعت محافظه نظام و انتظام مقصدیله وضع
 و تأسیس اولونمشدر » قضیه سنی علمی اوله رق قبول ایدمیه جکدر . چونکه
 فلسفه جدیدده بیان اولدینی وجهله بر قضیه دلیله مقرون اولمقجه
 علمی اوله ماز . دلیل . بدیهی اولیان تصایانک قضایای علمیه اولمسی
 ایچون شرط ضروری در . بدیهی اولیان دعوی بلادلیل ذکر اولونورسه
 تحکم اولور .

محرر محترم نظری اولان « جواز حکم شرعی دکدر » دعواسنی
 دلیله مقرون قیلمش ایدمه دلیلک صغراسنی بوتان اصل اول نظری ،
 محتاج اثبات اولمغله علماً . منطقاً بالدلیل اثبات اولونمق لازم ایکن ،
 اصل اولی اثبات ایتبورده دعوی مجردده بولنیور . بوجهت کویا مسلم ،

عن سلمان رضی الله عنه قال خطبنا رسول الله صلى الله عليه
 وسلم في آخر يوم من شعبان قال يا ايها الناس قد اظلمكم شهر عظيم
 مبارك فيه ليلة خير من الف شهر . شهر جعل الله صيامه فريضة وقيام
 ليله تطوعاً من تقرب فيه بخصلة كان كمن ادى فريضة فيما سواه ومن
 ادى فريضة فيه كان كمن ادى سبعين فريضة فيما سواه وهو شهر
 الصبر والصبر ثوابه الجنة وشهر المواساة وشهر يزداد في رزق المؤمن فيه
 من فطر فيه صائماً كان مغفرة لذنوبه وعتق رقبته من النار وكان له مثل
 اجره من غير ان ينقص من اجره شيء قالوا يا رسول الله ليس كلنا
 يجد ما يفتقر الصائم . فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم يعطى الله هذا
 الثواب من فطر صائماً على تمر او شربة ماء او مذقة لبن . وهو شهر -
 اوله رحمة واوسطه مغفرة و آخره عتق من النار . من خفف عن
 مملوكه فيه غفر الله له واعتقه من النار فاستكثرها فيه من اربع خصال :
 خصلتين ترضون بهما ربكم وخصلتين لاغناء بكم عنهما . فاما الخصلتان
 اللتان ترضون بهما ربكم فشهادة ان لا اله الا الله وتستغفرونه واما
 الخصلتان اللتان لاغناء بكم عنهما فتسألون الله الجنة وتعوذون به من النار .
 ومن سقى صائماً سقاه الله من حوضي شربة لا يظماً حتى يدخل الجنة .
 رواه ابن خزيمة في صحيحه ثم قال صح الخبر .

مال شریفی

سلمان (فارسی) رضی الله عنک شویله دیدیکی روایت اولونیور :
 رسول الله صلى الله عليه وسلم اقدم (بر کره) شعبانک صوکنجی
 کوننده بزه بر خطبه ایراد ایتدیله . بویوردیلر که : « ای ناس ، بویوک ،
 مبارک بر آی (یا قلاشدی) ؛ کولکسی باشکزه دکدی . اوپله بر
 آی که بیک آیدن دها خیرلی اولان (بویوک) کیجه اونده در . اوپله
 بر آی که الله عزوجل حضرتلری اوروجنی فرض ، کیجه نمازینی
 نافله (تطوع) قیلمشدر . بوآید هر کیم (جناب حقه) بر خصلت
 (جیله) ایله تقرب ایدرسه باشقه بر آیدم بر فرض ادا ایتمش کبی
 اولور . بوآید هر کیم بر فريضة ادا ایتسه باشقه بر آیدم یتمش فريضة
 ادا ایتمش کبی اولور . بوآی صبر آیدم . صبرک ایسه ثوابی جتندر .
 بوآی مؤاسات (یاردیم) آیدم . بوآی مؤمنک رزقی آر تیریللاجق
 آیدر . بوآید هر کیم برصائم افطار ایدم جک شی ویریرسه (بوایدینی
 ایش) کناهلرینه وسیله مغفرت ، آتشدن آزاد اولماسنه سبب
 اولدینی کبی - اوصائمک اجرندن هیچ برشی اکسیلمکسزین - اونک
 اجری قدر اجره نائل اولور . « (اصحابدن بعضلری) : « یارسول -
 الله ، هیمز صائم افطار ایدم جک شی بولوب ویره بیله جک حالده
 دکدر . « دیدیلر . بونک اوزرینه رسول الله صلى الله عليه وسلم
 بویوردیلر که : « الله تعالی بو ثوابی برتک خرما ایله ، برایچیم صوایله ،
 بریودوم سود ایله برصائم افطار ایتدیرمه ویریر . بو اوپله بر آیدر که

مثبت اتمش کی اصلاً اثبات اولونمبور . بناءً عليه دليلك صغراسی علمی دکلدرد .

معارضه طریق ایله ایراد ایلدکمزدلیل علمیدر . چونکه دعوا من شویله ایدی : شریعت جلیله من انجق دنیا و آخرته عائد مصالح عباد ایچون جناب حق طرفدن وضع اولونمش واضح و ظاهر بربولدر . دعوا منزی ال ک قوتلی برقیاس اولان قیاس مقسم [۱] ایله اثبات ایدیوروز ، شویله که : وضع شریعت ، یاعبت و یا مقتضای حکمت اولور . وضع شریعت عبت اوله ماز . چونکه شارع حکیمدن عبت صادر اولماز [۲] . ثانیاً جناب حق قرآن میننده (افحسبتم انما خلقتنا کم عبثاً -- وما خلقتنا السماء والارض وما بینهما لالعین) بیورمشدر [۳] . وضع شریعت عبت اولینجه بالطبع مقتضای حکمت اولور .

بو حکمت یا جناب حق و یا عباد عائد اولور . حکمت نفع الهی به عائد اوله ماز . چونکه جناب حق کاملدر ، مستکمل دکلدرد ، غنی عن العالمین در ، ماسوا دن مستغنی در . بو حلاله حکمت نفع عباد عائد اولور .

« لكل جعلنا منكم شرعة ومنهاجا » نظم جلیلی موجبجه شریعت جلیله من بر منهاج ، بر طریق واضح اولمغه ارتق شریعت جلیله منک مصالح عباد ایچون الله طرفدن وضع و تأسیس اولونمش واضح ، ظاهر بربول اولدیغنده شبهه قالماز .

حکیم متعال اولان شارع واجب و حرام اولان افعال و حرکانه فصل بر مصلحت عباد تعقیب اتمش ایسه جائز اولان افعال و حرکانه ده اولهجه بر مصلحت عباد تعقیب اتمشدر [۴]

جائزات واجب و حرام اولانلر کی مصالح عباد خادمدرد . بو خصوصاً صده بر فرق یوقدر . واجب و یا حرام اولان افعال و حرکانه بر مقصد الهی کوزد دوبده جائزانه بر مقصد الهی کوزتمز ایسه ک جائزات عبت اولزمی ؟ طلب و تقیید قصد شارع اولورده تخیر قصد شارع اولزمی ؟ انسانلر اوزرنده جناب حقندن بشفقه بر حاکم یوقدر . حاکم بر حادته حقدنده اوچ وضعیتده بولنور ، اوچ درلو حکم ایدر : محکوم علمیدن یافعلی طلب ایدر ، یا ترکی للب ایدر ، یا خود محکوم علمیی سربست بر اقیبر ، مخیر قیلار .

سربست اولمق ، مخیر اولمق فی الواقع بر حکم دکلدرد . فقط بر حکمک

[۱] قیاس مقسم هر برینک تصدیق ایله خصی الزامه مجبور ایدن ایکی مقدمه دن مرکب اولور . قیاس مقسم بک مؤثر برقیاسدر : سزکه حال حریده سکز هم خبیر ، هم تیقظ اولملسکز . سزخبیرده دکلسکز ، متیقظه دکلسکز ، اوله ایسه حال حریده دکلسکز ... کی قیاسلر قیاس مقسمدر . قیاس مقسمک فرانسه زبانه مقابلی - le dilemme در .

سعید بک افندی دعوا منی قیاس موصول النتائج ایله le sorite ایله اثبات اتمک ایستیور . فقط اصل اول غیرمدال اوله رق قالیور .

[۲] دلیل عقلی .

[۳] دلیل نقلی .

[۴] بکن هفته کی مقاله منزه مراجعت اوله .

اُریدر . سربست اولمق سربست بر اقه نک اُریدر ، سربست بر اقم بر حکمدر .

بر فعلی تقیید ایدن شارع حکیم اولدینی کی ، بر فعلی سربست قیلان ، و سربست بر اقانده شارع حکیمدر .

بویانه کوره جوازک حکم شرعی اولدیغنده شبهه قالیور . اوت بر اباحه اصلیه وارددر که فعل و ترکندن طولانی مؤاخذه یوقدر . جوازه حکم شرعی دکلدرد دییه نلر اباحه اصلیه یی قصد ایدیورلر .

نته کیم محرر محترم ۲۹۷ صحیفه ده بریرده « حال اصلیی نه ایسه ینه اود » ، دیگر بریرده ایسه : « احکام اصلیه دن اولان جواز و اباحه دیور .

شبهه یوقکه اباحه اصلیه حکم شرعی دکلدرد . فقط اباحه اصلیه دن ماعدا برده اباحه شرعیه وارددر که ذکر اولان نفی مؤاخذینی شرعک بیلدره سی در . ایشته بو اعلام بلاشک حکم شرعیدر .

اسلام مجموعه سنک اون ایکنجی صایسنده بو بجنه دائر دیگر برذات طرفندن یازیلان مقاله یی ده آبروجه انتقاد ایده جکمز زمان بو حکم شرعی نک حکم تقریری و یا حکم تأسیسی اولوب اولدیغنی بیان ایده جکمز . قطاره قاریشان بوذات متفقه المستصفادن نقلاً « اباحه حکم تقریری در » دیور . اباحه نک بر حکم شرعی اولدیغنی قبول ایدیور . ایشته بوسوز بزم سوز منزه طوغری نیلمیه رک بر خطوه در . سعید بک افندی دیور که :

« یوقسه جواز و اباحه یی شرع شریفک دائره شمونه ادخال ایدوبده اکل و شربک جوازی « کلاوا و اشربوا ولا تسرفوا » ایله وبالعموم افعالک حق مشی و حرکتک بیله جواز لری « خلق لکم ما فی الارض جمیعا » آیت جلیله سی ایله ثابتدر دیک قدر عبت برشی تصور اوله ماز . »

اولکی مقاله لر مده بیان ایتدیکم وجهله علم الحلال و الحرام اولان شرع شریف ، مقاصدی محتوی اولان شرع شریف جواز و اباحه یی ده دائره شمونه آلمشدر . جوازه حکم شرعی دییه فقهاء دینندن بر جماعت عظیمه [۱] « اکل و شرب کی اعیان منتفع بها شرع و رود ایتندن اول مباح ایدی . » دیورلر . نظم جلیله حصر ایتیمورلر . « کلاوا و اشربوا ولا تسرفوا » نظم جلیلی ایله مقصد الهی یی ا کلامق ایچون اول امرده اسباب نزولنی بیامک شرط ضروری در . صوکره « سبک خاص اولسی حکمک عمومونه منافی کلدرد » قاعده اصولیه سنه بناء حکم توسیع اولنور . بر آیتک اسباب نزولی شبهه یوقکه عقل ایله بیلنه من . بوراده هر حالده نقل حاکم اولور . بناء علیه ، ابراهیم النخعی ، مجاهد ، عطا ، سعید بن جبیر . قتاده نک و بر جوق ائمه سلفک بیانلرینه کوره آیت کریمه بیت مکرمی چییلاق طواف ایدن مشرکینی رد ایچون انزال اولونمشدر .

آیت کریمه نک اوست طرفی « خذوا زینتکم عندکل مسجد » نظم جلیلی اولوب ستر عورتی آمردر . منسر محقق ابن کثیرک بیانی وجهله

[۱] اکثر حنفیه ، باخصوص عراقیون ، اکثر شافیه ، اکثر حنبلیه ، معتزله بصره - سبیل ارشاد عدد ۳۰۳

هر ایکی آیت جلیله ده سعید بك افدینك بیان ایتدیکی معنای دال بالعبارہ ، نص اولمسی اعتباریله در .

مثلا برنجی آیت اسرافك منع و حرمتنه ، ایکنجی آیت امتنانه دلالت ایدیور . بو حالدہ آیتلر دال بالعبارہ ونص اولیور . بوندن بشقه دال بالاشاره ، ظاهر اولمسی اعتباریله برنجی آیت اکل و شربك جوازینه ، ایکنجی آیت بالعموم افعالك ، حتی مشی و حرکتك جوازینه دلالت ایدر .

کذا «احل الله البيع و حرم الربوا» نظم جلیندن ایکی معنی آکلاشیلیر : بری بیعك حلال ، ربانك حرام اولمسی ؛ دیکری بیع ایله ربا آرهنده کی تفاوت .

آیت جلیله ایکنجی معنی ایچون سوق اولونمش اولمغله ایکنجی معناده نص ، برنجی معناده ظاهر در . بیعك حلی ایله ربانك حرمتنه بالاشاره ، بیع ایله ربانکنده فرق بولندیغنه بالعبارہ دلالت ایدر .

الفاظ بو ایکی معناده بك زیاده شایعدر . عجبا سعید بك افندی نصوصك ظاهر قسمی ایله دال بالاشاره قسمی انکارمی ایدیور ؟ مقصد اصلی ایله مقصد تالی بی قاریشدر یورمی ؟

(کم آیتناهم من آیه ینه)

محرر محترم دیورکه :

« احکام اصلیه دن اولان جواز و اباحه نك هیچ بر دلیل شرعی به احتیاجی یوقدر . »

محرر محترم احکام اصلیه دیمکله اباحه اصلیه بی قصد ایدیور . آنفا ذکر اولندیغنی اوزره اباحه اصلیه خطابیه تعلق ایتز . فقط شرعاده بویله اولدیغنی تره دن بیله جکیز ؟

سعید بك افندی به انتصار ایچون بر مقاله یازان ذات متفقہ : « شرعك بر شیتی اباحه سی آنی ورود سمعدن اولکی حالی اوزره ترك و تقریری در ، دیور . بونی قبول ایدم . شرعك اولکی حالی اوزره ترك و تقریری شبهه یوق که یا شرعك سکوتندن ، و یا نطقندن اوکره نه جکیز . شرعك سکوتی ده ، نطقی ده بر دلیل شرعیدر . چونکه شرعك سکوتی بر امت اصلیه ، استصحاب ؛ نطقی ده نص دیمکدر . سز ایستر ایسه کز بتون مسکوت عنیه جائز دیه بیلیرسکیز ، بو بایده منکرین قیاسه پیرو اولمش اولورسکیز . ایستر ایسه کز مسکوت عنیه بر اصل منطوق به الحاق ایدرک اوکا کوره بر حکم ویره بیلیرسکیز . بو بایده ده مثبتین قیاسه اقتدا ایتمش اولورسکیز .

شرعك نه سکوتندن ، نه نطقندن قورتولوش یوقدر . شرع انورک سکوتی ده ، نطقی ده حکمت و مصلحتی جامعدر . شرعدن قورتیلمق ایچون ، آنی انکار ایتمکدن بشقه بر چاره یوقدر . شرع انورک احکام اصلیه حقیقه نه دیدیکنی آنحق دلیل شرعی ایله اوکره نیرز . دلیل شرعی بمضایرینك زعمی وجهله یالکیز دلیل نقلی دکدر . دلیل عقلی ده دلیل شرعیدر . دیمک اولیورکه احکام اصلیه نك ده دلیل شرعی به احتیاجی وارددر . خلاف کتابلرنده ادله مشروعیت احکام اوتوزدن زیاده ذکر اولونیور .

بیت مکرمی جبلاق طواف ایدن مشرکین بعض ما کولات و مشروباتی کندی نفسلرینه حرام قیلمش ایدی . ایشته آیت کریمه ایله انلرک اکل و شربلرینه مساعده اولونیور .

فی الواقع اکل شرب مباح ایسه ده انک ایچون بر حد تمین ایتمک لازم کله جکندن « ولاتسرفوا » نظم جلیلی ایله اکل و شربه بر حد تمین اولیور .

آیت جلیله عینی ، ایچمه بی ترك ایتمه نك زهد اولدیغنی ده بیان ایدیور . شرعك دلیل ایله تخصیص ایتدیغی مطعومات و مشروباتدن ماعدا کافه مطعومات و مشروباتك حلال اولدیغنه ده دلالت ایدیور . چونکه جمیع اشیاده اصل اولان اباحه در . آنحق شارع بر دلیل ایله تحریمی بیلدیور ایسه اشیا حرام اولور .

دیمک اولیورکه آیت جلیله دن مقصد محرر محترم دیدیکی کبی « اسرافك منع و حرمتی » دکل ایتمش . بلکه مقصد اصلی « رعادت مکروهه بی ، بر عرف ، جاهلیه بی منع » ایتمش ، آیت جلیله بو رعادت مکروهه بی منع ایچون سوق اولونمشدر . بونکله برابر آیت جلیله هم اسرافك منع و حرمتنه ، هم دلیل شرعی ایله تخصیص اولان مطعومات و مشروباتدن ماعدا کافه مطعومات و مشروباتك حلال اولدیغنه دلالت ایدیور . « کلاوا و اشربوا » نظم جلیلی « ولاتسرفوا » نظر جلیله بر مقدمه دکل در ، بلکه « ولاتسرفوا » نظم جلیلی « کلاوا و اشربوا » نظم جلیله حدودی بی بیان ایدیور . منع اسراف بر مقصد اصلی دکل ، بلکه بر مقصد تالی در .

« خلق لکم مافی الارض جمعا » آیت کریمه سنه کنجه ، آیت جلیله نعمتی بیان ایدیور ، ائمه حنفیه دن کرخی ایله ابوبکر الرازی و جمهور معتزله آیت جلیله ایله « اشیاده اصل اولان اباحه در . » قاعده سنی استدلال ایدیورلر .

بو حالدہ آیت جلیله مشارالیه کوره اشیاده اباحه نك اصل اولدیغنه بر دلیل اولیور .

ناصرالدین الیضاوی ده آیت جلیله ایله « منافعه اصل اولان اباحه در » قاعده سنی استدلال ایدیور .

آیت جلیله نعمتی بیان ایتمکله برابر بویله بر قاعده بی اثبات ایدمزمی ؟ هایدی دیدیکیز کبی آیت جلیله دن مقصد امتنان اولسون . فقط « کلاوا و اشربوا ولاتسرفوا » آیت جلیله سی مقصد تالی اوله رق منع اسرافه دلالت ایتدیکی کبی « خلق لکم ... » آیت کریمه سی ده بویله بر قاعده بی دلالت ایتزمی ؟

بتون اصول فقه کتابلرنده مصرح اولدیغنه کوره معنای مسوق لهه (مقصد اصلی به) دلالت ایدن لفظه « دال بالعبارة » ، مسوق اولمان بر معنایه دلالت ایدن لفظه « دال بالاشاره » دیندیکی کبی ؛ هر نص (برنجی معنای) خطابك وقوع بولدیغنی صیغه اعتباریله ظاهر ، معنای مسوق لهنه دلالت ایدن قرینه اعتباریله نص (ایکنجی معنای) اولور .

مشاریه دیورکه :

« تعدد زوجاتك جوازنی بیان ایدن » فانكعوا ما طاب لكم من النساء منی وثلاث ورباع آیت جلیله سندن مقصد درتدن زیاده بی تحریم در . یوقسه تعدد زوجاتك جوازنی بیان دكلدر .
آیت مذكوره دن مقصد نه اولدیغنی آكلا تمق ایچون اول امرده اسبابه نزولی بیلیمك لازمدر .

آیت جلیله اوست طرفده بولسان (وان ختم الاتقسطوا فی الیتامی) نظم جلیلهك جوا بی در . ائمه حدیثك تخریج لری وجهله بر کیمسه نك تحت حجر نده بر یتیمه وار ایدی . یتیمه نك مالی وجمالی ولیسنك خوشنه کیتمش ، یتیمه ولیسنی مالنده شریك قیلمش ایدی . بویه اولدیغنی حالده ولیسنی انك حقنده عدالت اجرا ایتمکسزین ، بشقه سنك ویردیکی مهری ویرمکسزین تزوج ایتمك ایستیور ایدی .
آیت کریمه بو حاله نی ایدیورده « یتیمه لر حقنده عدالت ایده میزیده قورقار ایسه کز آنلری آلمیک ، آنلردن ماعداسنی آلیک » دیه امر ایدیور ایشته مقصد یتیمه لر حقنده عدالت اجرا اولونیمه جق ایسه یتیمه لری آلمایوب اكا بدل دیگر قادینلری آلمق در . یوقسه درتدن زیاده بی تحریم دكلدر . شو قدرکه بعض سلف « آیت جلیله زمان جاهلیه ایله بدایت اسلامده جاری اولان لاعلی التعمین تعدد زوجاتی درده قصر ایله نسخ ایتمشدر . » دیور .

تعدد زوجاتك جوازنی بیان ایدن آیت جلیله دن مقصد درتدن زیاده بی تحریم اولدیغنیك بر دللی ده فرق اسلامیه اصل تعددده اتفاق ایتمک لری حالده درده قصرده اختلاف ایدیورلر .

آیت جلیله بی تعقیب ایدن « وان ختم ان لاتعدلوا فواحدة » نظم جلیلی مفسر شهر واحدینك تحقیقی وجهله « وان ختم الا تقسطوا فی الیتامی » نظم جلیلی کبی « قادینلر حقنده عدالت ایده میزیده قورقار ایسه کز تعدد دن وازچیک ؛ بره قصر ایدک » دیه امر ایدیور . تعدد زوجاته مساع شرعی واریسه ده بومساع مطلق دكلدر ، بلکه شرطه معلق در . یعنی ینلرنده عدالت اجرا ایتمك شرطیه مشروطدر . بوشروط بولونمزسه تعدد زوجاته مساع شرعی یوقدر .

تعدد زوجات طبیعتیه موافق در . هیچ بر کیمسه شبهه ایتمزکه ارککلر ایچون ازدواج نصل طبیعی وجلی ایسه تنوعه میلده اولهجه جلیدر . تعدد زوجاته ، تعدد فراشه اعتراض ایدنلری الکز قولاً اعتراض ایدیورلر . فقط فعلیات ایله اعتراضلرینی اسقاط ایدیورلر . معترضلرک قوللری فعللرینه اویغون کلور . معترضلرک فعلا قبول ایتمدیکی تعدد فراش اهل اسلامجه بر دائره مشروعتیه قبول اولونمشدر . نسل ضایع دكلدر . طوغان چوجوق « ولدالر- شده در ، ولدالزنیه دكلدر » [۱] بالعکس معترضلرک تعدد فراشیه نسل ضایع اولور ، طوغان چوجوق ولدالزنیه اولور ، ولدالرشده اولماز .

[۱] ولدالرشده ، لالزاده دیمک اولوب راه مکسور ویا مفتوح اولور . ولدالزنیه حرامزاده ، ولدغیر مشروع دیمک اولوب زاه مکسور اولور .

طیب علاجی مرضه کوزه توتیب ایده چکی ؟ عمل مقتضایه منی اوله جنی جهته احتیاج صحیح ایله محتاج اولدیغنی بر شینه تأذون اولق هر حالده ممنوع اولقدن ده اعلی دکلی ؟

ارککلرک بر چوغنی محاربه ده ، اسباب معیشت اوغورنده ضایع اولور ، قادینلر طبیعتیه ارککلردن چوق بولنیور .

لدی الحاجه برارکک بردن زیاده قادین آله بیللمیدرکه قادینلر اولرده قنایوب قالماسونلر . باخصوص قادینلرک حیض ، نفاس ، جبل (جبل وزنده) ولادت ، ارضاع ، ایاس (حیضدن کسلیله) کبی احوال طبیعیه لری آنلرک قوتلرینی ضعیف قیلور . زوجیه سی حیضدن کسیلان ویا قیصر اولان ارکک ذریته مراق ایده چکی ، انسانده حیوانات سائر کبی نوعنک بقاسنی ایستیه چکی جهته ایکنجه بر قادین آله به احتیاج طبیعی ایله محتاج اولور .

کوریلورکه تعدد زوجات مقتضای طبیعت در . باب تعددی بتون بتون قیامق هم طبیعتیه قارشنی کلک ، هم شرعه مخالفت ایتمک در .

قرآن مبین تعدد زوجاتک نه وقت ممنوع اوله جنفی صراحة بیان ایدیور : فقدان عدل .

بمضرت و مفسدته منجر اولان جائزاتک ممنوع اوله جنفی فقه جلیلمزک مقتضای اولغله جائزات فقدان عدل دن ماعدا دیگر بمضرت و مفسدته موصل اولور ایسه ینه فقها ممنوع اوله بیلیرسه ده ؛ « خشیه الافرنج » ، هوا وهوس وسائر بوکبی تشبیهلر ایله تغیر ایده من . جائزاتی (تعبیر عالیکز وجهله احکام اصلیه بی) شرع شریف نه بر ایتمزسه تشبیه نصل تغیر ایدر ؟

شرع جلیلمز انجق دنیا و آخرته متعلق مصالح عباد ایچون موضوع اولغله و بومساع شارع حکیمک تحدید ایتمدیکی حدود دائره سنده بولونمقله آنجق بر مصلحت منی احکام اصلیه تغیر ایدر . تعدد زوجات ممنوع اوله بیلدیکی کبی نکاح ده ممنوع اولور .

معلوم فاضلان لریدرکه نکاح علی الاطلاق جائز دكلدر . نکاح حال توقانده (شدت آرزو حالنده) واجب ، بلکه فرض [*] ، حال اعتدالده سنت ، خوف جور حالنده مکروه ، تیقن جور حالنده حرام اولور .

تعدد زوجیه ایدینه ن ارکک قادینلر بیننده قسم (عدالت) ایتمکله مکلفدر . قادینلر بیننده عدالت واجب در . لدی المرافعه قاضی آنی ارککه امر ایدر ، حکم قاضیدن سوکره عدالت اجرا ایتمه ن ارکک جائز اولغله تعزیر اولنور .

طلاق ده (فان اطعنکم فلا تبغوا علیهن سییلا) نظم جلیلی موجبجه حاجت اولمدقجه ممنوعدر . سوء اخلاق ، ضیق معیشت ، سوء ظن کبی حالات دن ناشی بین الزوجین عدم امتزاج حاصل اولور ایسه ، معاشرت اجتماعیه وسعادت یتیمه نك دوامی ممکن اوله ماز ایسه افتراق دن

[۱] محقق صورنده زنا واقع اوله جفندن قور قیلرسه نکاح فرض اولور . چونکه « ملایتوصل الی ترک الحرام الابیه بکون فرضا » قاعده فقهیه سنجه بر حرامی ترکه بکانه موصل اولان برشی فرض اولور .

باشقه چاره بولنه ماز ، بوکامینی باب طلاق بتون بتون قیامق موافق مصلحت دکدر .

محرم محترم دیورکه : « عرف واصطلاح اصولیونده معناه مقصوده دلالتی اعتباریله نظم قرآنه نص اطلاق اولور ، مقصود اولیاز معنایه نظراً نص اطلاق صحیح اولماز . »

شو تعریف بک طوغریدر ، فقط نصک دیگر ایکی معناسی دها واردر : ۱ - قرآن ، حدیث ، ۲ - علی الاطلاق لفظ . بر اعتبار ایله نظم قرآنه نص اطلاق اولندینی حالدیه دیگر بر اعتبار ایله نظم قرآنک بعضیسنه نص اطلاق اولونماز .

محرم محترمک دیدیکی کبی معناه مقصوده دلالتی اعتباریله نظم قرآنه نص اطلاق اولنور ، مقصود اولیمان معنایه نظراً نص اطلاق اولونماز . فقط « ظاهر » اطلاق اولنور . دیگر بر معنی اعتباریله ده آکانص دینیر . محرم محترم دال بالاشاره بی ، ظاهری مناسبت کلدیکی حالدیه هر نه دنسه ذکر ایتمیورده نصک معنالی فرقی ایده میانلری غلطه دوچار ایدیور . قارینتک برکونا غلطه دو شاملری ایچون شو و قدر جق ایضاحه لزوم حس ایندم .

محرم محترم دیورکه :

« جواز حکم شرعی دکدر ، چونکه اثر خطاب اولغه صلاحیتی یوقدر . » اوت جواز اصلی (اباحه اصلی) اثر خطاب دکدر . فقط جواز (اباحه شرعی) اثر خطابدر . چونکه جواز شرعی جواز اصلی بی اعلام در . اعلام هر حالدیه قبل شرعدن اولور . بوراده بر تغلیط واردر . محرم محترم دیورکه :

« جوازک منهوم و ماهیتی بر شینک فعل و ترکینک عدم رخ جانندن عبارت بر امر سلبی و عدیدر . . . جواز وجوب و حرمتک عدمندن بشقه برشی دکدر . » جوازک امر سلبی اولسی اعتباریدر .

علم منطقدیه بیان اولندینی اوزره ماهیت ایکی قسمدر : ماهیت حقیقیه ، ماهیت اعتباریه .

ماهیت حقیقیه : خارجده موجود اولان ماهیتدرکه بزم اعتبار منک آنده دخلی یوقدر ؛ انسان ، آت ، اغاج و سائر مادیاتک ماهیتی . کبی ماهیت اعتباریه : خارجده موجود اولیوب بزم اعتبار منده موجود اولان ماهیتدر ؛ مثک ، جواز ، وجوب و سائر مجرداتک ماهیتی کبی . تعریف اسمیلر ماهیت اعتباریه بی مشعردر .

جواز محرم محترمک تعریفی کبی تعریف اولندینی حالدیه استواء طرفین ایله ، تخیر ایله ده تعریف اولنور و بو تعریفه کوره امر سلبی اولماز ، بلکه امر ایجابی اولور .

وجوب ایله حرمتده شویله تعریف اولنور :

وجوب . — فعلنده مؤاخذه تک عدمندن عبارتدر ،

حرمت — ترکنده مؤاخذه تک عدمندن عبارتدر .

بو حالدیه وجوب ایله حرمتده امر اعتباری اولیور . آرتق بولرده ده می دلیل آرایه جفز ؟

محرم محترم « جوازک ماهیتی : وجوب و حرمتک انتفاستندن بشقه برشی دکدر ، دیور . »

بویان قبول اولونجه وجوب و حرمت حقدیه ده بویله ده نیله جکدر : وجوبک ماهیتی : جواز و حرمتک انتفاستندن عبارتدر ، حرمتک ماهیتی : وجوب و جوازک انتفاستندن عبارتدر .

بویله جه هر اوچنک ماهیتی امر سلبی اولدینی کبی امر ایجابی و وجودی اوله بیلیر : وجوبک ماهیتی : طلب فعل ، حرمتک ماهیتی : طلب ترک ، جوازک ماهیتی : تخیر اولور . بو حالدیه هر اوچیده دلیله محتاج اولور .

امور اعتباریه به ناصیل حکم بنا اولنور ؛ امور اعتباریه به بناء اولنان حکم حکم اعتباری اوله جفندن محرم محترمک حکمی ده امر اعتباری در . امر حقیقی دکدر .

محرم محترم دیورکه : « اصولیون و فقهی مذاهب بر خطای اجتهاد و دها طوغریسی آجیق بر حقیقتدن غنک نتیجه سی اوله رق جواز ، وجوب و حرمت کبی اثر خطابدر ، شارعک خطاب و بیانیه محتاجدر ، دیه حکم ایندکدن . . . » فرض ایده لم که تخیر امر عدمی اولسون ، بر علته محتاج اولسون ، بر حادته حقدیه وجوب و حرمت ؛ اثر خطاب بولونمزسه تخیر ثابت اولسون . فقط اباحه اصلی بی اعلام ، اباحه اصلی بی تقریر بر حکم دکلمی در ؛ اباحه اصلی بی اعلام و تقریر محتاج دکلمی در ؟

اعلام و تقریرده امر سلبی میدر ؛ اعلام و تقریرک امر وجودی اولدیغنده شبه می وار ؛ اعلام و تقریر بر علته محتاج اولزمی ؛ اعلام و تقریر حکم اصلیدن سوکره اوله جفندن امر حادندر . هر حالدیه بر علته محتاجدر . اعلام و تقریرک علتی شرعدن بشقه اوله بیلیرمی ؛ اعلام و تقریر اثر خطاب اولمزسه نه تک اثری اولور ؟

بز اباحه شرعی بی « اعلام بنی الحرج » ایله تعریف ایدیورز . ذات متفقه ایسه « تقریر للحکم السابق » ایله تعریف ایدیور . بولره نه دیه بیلیرسکز ؛ جواز اعلام و تقریردر . بناء علیه بر حکمدر ، و اثر خطابدر . اصولیون و فقهاء مذاهب اصلاً آجیق بر حقیقتدن غفلت ایتمه مشلر ، بلکه انلرک سوزینی ، مقصدینی آکلایانلر آجیق بر حقیقتدن غفلت ایتملردر . (یحسبون انهم یحسنون صنما .)

محرم محترم دیورکه : « بردائرة محدوده به انحصار ابدن شریعتی بتون افعال و حرکاتمه تشبیل ایدیور . . . ممنوعیتنه بیلله حکم اولیور . »

اوت شریعت بتون افعال و حرکاتمه شاملدر .

افعال و حرکاتمک یافعلی ، یا ترکی مطلوبدر و یا خود فعل و ترکی متساویدر . کرک طلب اولسون ، کرک استوائ طرفین اولسون ، مطلقاً شارع طرفندن اعلام اولنمق لازمدر .

افعال و حرکاتمک یا حلال و یا حرام اولور . مغفوا اولانلر حلال دیمکدر .

افعال و حرکاتمک حلال و یا حرام اولدیغنی شرعک بیلدر می لازمدر .

بویله جه شریعتمک دائره سی بزنی محیط اولور . مثبثین قیاس بر شینک بالکز جوازی حقدیه دکل ، بلکه وجوب و حرمتده شامل اوله بیلیمک ایچون

بونک جوازی حقهده سبیل الرشادك ۲۹۵ نسخه سنده بر مقاله یازلمش ایدی .

محرر محترمك بو یولده سویلیسی ینه علم فقه بیلمیانلری دوچار غلط ایدر .

محرر محترم دیورکه :

« برشی حقهده جوازینه منافی بر حکم بیان بلامش ایسه جوی ثابت اولور . »
بو سوز عادتاً « اشیاده اصل اولان اباحه در . اکا منافی بر دلیل لاحق اولمزه اصل اوزره قالیر . » دیمکدر .

جوازه حکم شرعی دییه نلردن بر جماعت عظیمه ده بویله دیورلر ،
محرر محترم دها صوکره « عدم بیان جوازه دلیل و بیاندر » دیور ،
آل سکا قوجه بر ظاهریه مذهبی !

نه عجیبرکه اسلام مجموعه سنده ظاهریه مذهبی بعضاً « حیاته قازشو
طور یور ، حیات طرفندن جزاسی ویرلمشدر ، حیاته بر ایز
براقامشدر . کبی سوزلر ایله رد و انکار اولنیور . بعضاً « عدم بیان
جوازه دلیل و بیاندر » کبی سوزلر ایله حیاتی حرمتله قارشلا دینی ، حیاته دک
بیوک بر ایز بر اقدینی اعتراف اولنیور !

حقایق چشم عقل و بصیرتله ادراک ایتمک ایستیانلر بوندن عبرت آسونلر !
محرر محترم دیورکه :

« ایشته بویله امکان و جواز مستغنی دلیل و بیاندر »

محرر محترم حکمادان نقل ایله امکان دلیل محتاج دکدر دیمک
ایستیور . بوجهتی فلسفه جدیدیه عرض ایدم . امکان ایکی قسمدر :

امکان طبیعی ، امکان منطقی (ذاتی) . امکان طبیعی او یله بر امکاندرکه
علل متحققه نك وجودینه تعلق ایدرده بوعلل متحققه برشی ممکن
قیلار . مثلاً بر علت متحرکه نك وجودی بر حرکتك امکان طبیعیسنه
علت اولور . محرر محترمك مقصدی امکان طبیعی اوله ماز . چونکه
امکان طبیعی علتسز بولونماز برشی عالم طبیعتده ممکن اولمق ایچون
هر حالده بر دلیل محتاجدر . امکان منطقی او یله بر امکاندرکه بر شیک
ذاتسده ، ماهیتده ، حتی تصورنده تناقضك فقدانه تعلق ایدر ،
امکان منطقی نك شرط تامی تناقض بولونماقدر .

امکان منطقی دلیل محتاجدر : چونکه عناصر تصوراتی تحلیل
ایدرك تناقضك بولونمادینی اثبات ایتمک لازمدر [۱] وادی

۱-۱ تناقض تضاد و تقابل آره لرده فرق وارد .

تضاد ایکی شیک بری صادق دیگری کاذب اولوب اجتماعلری ده ،
ارتفاعلری ده جائز اوله یه حق وجهه آره لرده مابیت بولونمقددر . فرانسیزجه
مقابلی - Contradiction در . حرکت ایله سکون ، ازان یله لانسان ،
« هر انسان عاقلدر » قضیه سی ایله « بعض انسان عاقل دکدر » قضیه سی
آره سنده تناقض وارد .

تضاد ایکی شیک بری صادق دیگری کاذب اوله برابر اجتماعلری جائز اولوب
ارتفاعلری جائز اوله یه حق وجهه آره لرده مابیت بولونمقددر . بونک مقابلی
contrarité در ، بیاض ایله سیاه ، هر انسان فایدر قضیه سی ایله « هیچ بر انسان
فای دکدر » قضیه سی آره سنده تضاد وارد .

تقابل : یکی شی مختلف اولمقدر تقابل تناقضه ، تضاده وسائر مه شامل اولور . بونک
مقابلی ده Opposition در .

علی الاطلاق حکمی حقهده بر دلیل شرعی تحرری ایدرلر . افعال
وحرکاتمز حقهده حکم اصلی به مراجعت ایدرك اشیاده اصل اولان
اباحه در دیرلر . صوکره او اصلی تغییر ایدن ادله شرعی به مراجعت
ایدرلر ، ادله شرعی ده مراتب کوزه دیله رکا کر دلیلر متعارض اولوب
دوننده بشقه بر دلیل بولونمزه ، یا خود دوننده دلیل آخر بولنورده انکه
برابر دیگر بر معارض بولنورسه اصل تقرر ایدر . اصلك تقرر ده
بر دلیل شرعی ایله . یعنی استصحاب ، برات اصلیه ایله ثابت اولور . ادله شرعی به
نصه منحصر دکدر .

حظرک اباحیه ترجیحی دلیل اباحه ایله دلیل حظر متعارض
اولدینی صورتده در . چونکه شرعک منیهاته اهتیمی او امره اهتمامدن
دها زیاده در . بوراده ادله بتون بتون یوق دکدر . بلکه ایکی دلیل
وارد ، فقط متعارضدر . تعارضدن قورتیلمق ایچون برنی ترجیح
لازم کله جکندن و راجع اولان دلیلده بوجه ترجیح بولنه جکندن ،
حظرده وجه ترجیح بولندیغدن حظر اباحیه ترجیح اولونمشدر .
اگر اشتباه واقع اولورده حل و حرمتی مشکوک اولور ایسه
آنده اختلاف اولونمشدر : حلالدر ، مباحدر ، دییه نلر بولندیغی کبی
ورعاً متروکدر ، مکروهدر ، حرامدر ، موقوفدر ، دییه نلرده
وارد .

جوازه حکم شرعی دییه ن فقها افعال وحرکاتمز حقهده بویله جه
بیان رأی ایتدکلری حالده بو خصوصده تتبع زحمتنه قائلانیمه رق بعضاً
علتی ، مناط حکمی بیان ایتمکسزین سوز سولمک ، بعضاً اقوال عیدیده دن
قول مرجوحی آورته یه قویمق اهل علمه لایق دکدر . بوکبی غفلتدن
حذر اولونماید .

محرر محترم دیورکه :

« تلفرافلر ، تلفونلر نه بر فتوای شرعیك تبیینه ، نه بر حکم شرعیك
اثباته واسعه اوله یور ، چونکه جویزه صراحت دقددر . جوده واجب ،
حرمت کبی بیانه محتاجدر . »

جوازه حکم شرعی دییه نلر جوازینه صراحت بوله مدقلری
حادثانده اولکی مقاله لر مک برنده بیان ایدلرکی وجهه ایکی رأی
در میان ایدرلر . منکرین قیاس اولان فقهاء داودیه و امامیه و اباضیه
اباحه ایله ، مثبتین قیاس اولان فقهای سائره اجتهادلری موجبنجه یا
اباحه ایله ویا وجوب ایله ویا حرمت ایله حکم ایدرلر .

اول و آخر بیان ایدلرکی وجهه جائزاتی دیگر حکملر جذب
ایده جکندن بورالری طلب و تحرری الزمدر .

تلفراف و تلفون حقهده اول امرده تبلیغک مناط حکمی آرامق
لازم اوله جقدر . تبلیغک بر علتی وارد . حکمک علتی ، مناط
حکمی بولدقن صوکره او علتک تله فونده ، تلفرافده تحقق ایدوب
ایتمدیکنی آراشدیرمق لازم کلیر . مناط حکم تلفرافده ، تله فونده ده
بولنورسه بک اعلی تبلیغ جائز اولور . اکر مناط حکم بولونمزه
نصل تبلیغ جائز اولور ؛ او حالده او ، شرع اولمزه بلکه بر قانون کبی اولور .

حکم شرعی اولسون ، اولسون مؤدی الیه اعتباریله واجب اولدینی کبی حرامده اولور .

اگر عصره موافق ، وجدان ملته موافق سوزلرندن مقصد علم شریعتده مستعمل اولان مصلحت معنایی ایسه نه اعلی ! مصلحت ادله شرعیه دندر . فقط حدودی ، شرائطی وارد . آنلره رعایت لازمدر .

شوقدرکه عصره ، وجدان ملته موافق اولدینی نهدن بیله جکیز؟ وجدان ملتی کیم تمثیل ایده جک ؟ بونلری نصل تعین ایده جکیز ؟ بو جهتلرده پک بحمل قالمشدر .

اصول فقه قاعده سی موجبجه اجمال ایدن ذات طرفندن بر بیان لازم اولغله سعید بک افندی بورالریده ایضاح ایتلیدر . الحاصل حکومتی ، وجدان ملتی شارع مرتبه سنه چیقارمیه رق احکام اشیاده دلیل شرعی به تمسک ایدنلر ایله هر وقت برابرز .

ازمیری

اسماعیل حق

مدافعات دینیہ

انصافک او یرده نامی یوقی ؟

بنه منصوری زاده سعید بک افندی به

« افکار عمومیہ » به علیهمه توجیه ایتدیکنز ایکنجی خطابه کزی او قورکن بی اختیار بوسر نامہ بی تفوه ایتدم . سبحان الله ! سزده عشق علم نه قدر آز ایش که مسئله بی دائماً بر طرفه بر اقوب بی خلقه جاهل کوسترمه کچالیشیورسکنز . بن طالم ، مجتهدم دیمه دم ؟ فقها و مجتهدین سلف و خلفه اسناد جهل ایتدم که بویله بر زحمته قاتلاناسکنز . ایشته بن جاهلم . باشقه بر دییه جکیز وارمی ؟ لکن سزکله اثنای مکالمده بعض مشکلمره گرفتار اولدم . اونلری سزده صوردم . حالا جواب ویرمه دیکز . ویرمه نیتکزده یوق کبی کورونیور . « سن جاهلسک ، سکا مسئله تعلیم ایدلز » دیمک روای حق دکلدز . « افکار عمومیہ » دیدیککز خلق ایچنده البته بنم صوردیغ شیری استشکال ایدنلر اولدینی کبی جوابلر کزی آکلایا بیله جک دها یوکسه جک عقلی علم شریعت تشنکائی ده وار . باری بونلره مرحمت ایدیکزده علمکزدن ، اجتهاد کردن مستفید اولسونلر . احتمال معلوم عالیبریدر که بخل قنابرشیدر . لکن الکشنیعی علمده بخل اولدیغنه دائر حدیث نبوی ده وارد .

سوزلر کرک ظاهرینه باقائلر ، بی بو حسب حالده معذور کورورلر . فقط ایشک ایچ یوزینه باقچه سزک علمکزی اثبات ایتمه کر ، بنم جهلمی اقرار ایدیشمدن دها کوچ اولدینی آکلایشیلر . الله اعلم ، بومسئله ده کی علمکز پک صیغ . موجود اولان مقدارینک ظهورینه ده ترددکنز مانع اولیور . برکون دیدیککز ایتسه کون انکار ایدیبورسکنز .

تناقضه دوشامک ایچون یکانه چاره عناصری تحلیل ایتک ، تصووراتی واضح و متمایز قیلمق در .

اکثرناس عناصری تحلیل ایده مدیکندن هر عنصری دوشونه میور . عناصر ایچنده مبهم بر نقطه قالیور . فکرده مبهم قالان بوقسمه تناقض فرجه یاب دخول اولیور . فکری اولدیرن ، منطقی محوایدن تناقضدر . نه وقت تناقض بولونمزسه امکان منطقی میدان بولور .

فرانسز فیلسوفی ده قارتدن اعتباراً تصوراتک وضوح و تمایزی یقینک مصداقی - criterium کبی اولمش ایدی .

برشی منطقی ممکن اولمق ایچون هر حالده تناقضک بولونمدیغنه دائر بر دلیل احتیاج وارد . امکان هیچ بر صورته کوره دلیلدن وارسته اوله میور . بناء علیه امکانه مستغنی دلیل دیمک طوغری دکل ایش .

محرم محترمک بوندن صوکره یازدیغی شیر اولکی یازدقلریخی تکراردن عبارتندر که هبسی یوقاریده شرح وتفصیل اولونمقله بوراده ابروجه شرح وتفصیله لزوم یوقدر .

یالکزمقاله لرینک نهایترینه طوغری بر سوزلری واردر که تفصیله محتاجدر . اوده شودر :

« جائز اولان شیرلده حکومت وجدان ملته وعصره موافق صورته احکام وقوانین وضع وتأسيس ایده بیلیر . »

محرم محترمک حکم اصلی دیدیکی جواز دیمک که تغیر ایده بیلیرور . حکومت تعیرکز وجهله حکم اصلی اولان وارقداشکنزک تعیری وجهله شرع طرفندن تقریر اولنان بر حکمی تغیر ایدیور .

عقل و شرعک اصلاً و تقریراً اولان حکمنی تغیر ایتک ایچون هر حالده قوتلی بر دلیل لازمدر . بوقسه تعیرکز وجهله امر ایجابی اولان احکام وقانون بلادلیل بولنور ، علمی اولماز . او قوتلی دلیل نه اوله جقدر ؟ کیف می ؟ هوامی ؟ هوس می ؟

شبهه یوق که بونلردن هیچ بریسی اوله ماز . بو حالده اصلی اولان بر حکمی تغیر ایتک ایچون هر حالده دلیل شرعی به احتیاج ضروریدر . اگر دلیل شرعی اولنرزه اوزمان شریعتدن ، فقهدن چیقلمش اولور . فقها ، شرعاً مکلفیت ، مجبوریته قالماز .

دلیل شرعی وار ایسه ولی الامرک اراده سنه ، حکومتک وضع وتأسيسنه نه حاجت واردر ؟ حکومت دلیل شرعی ایله ثابت اولان بر حکمی اجرا و تنفیذ ایله مأموردر . بلادلیل شرعی نه ولی الامر ، نه حکومت بر حکم وضع وتأسيس ایده مز .

دلیل شرعی ایله جا نرات ممنوع اوله بیلدیکی کبی واجبده اولور . احکامده حاکم آنجق ادله شرعیه در . بشقه حاکم یوقدر .

بناء علیه هیچ بر ثمره اختلافی مفید اولیان « جواز حکم شرعی دکلدز ، قضیه سنی اورته یه قویوب ، پک اوزاق مسافله کیتمک عادتاً اسقولاستیک بطاقنی کبی نزاع لفظی کورولتیلرینه طوتلق بیوده یورغونلقدر . جواز